

korte mededelingen

Actiedag jeugdbonden voor natuurstudie

Op zaterdag 27 september houden de Nederlandse Jeugdbond voor Natuurstudie (NJN) en de Algemeen Christelijke Jeugdbond voor Natuurstudie en Natuurbescherming (ACJN) een landelijke actiedag.

Op deze dag laten ongeveer 90 plaatselijke afdelingen, verspreid over het land, op allerlei manieren iets van hun activiteiten zien.

Centraal op deze dag staan de natuur in de omgeving en de bedreigingen ervan. Er wordt ook veel informatie over de jeugdbonden zelf gegeven.

De leden van de jeugdbonden, die tussen 12 en 25 jaar oud zijn, organiseren al hun activiteiten op het gebied van natuurstudie en -bescherming zelf. De afdelingen gaan elk weekend op de fiets op excursie naar gebieden in de buurt om naar natuur en landschap te kijken. Hiervoor worden er in de vacaties in heel Nederland kampen georganiseerd. Dat dit alles gezellig is spreekt voor zich.

Op de actiedag laten de afdelingen zien wat zij zijn en wat zij doen, door middel van openbare stands en tentoonstellingen. Daar wordt informatie gegeven over de jeugdbonden zelf en over algemene natuur- en milieuzaken. Bovendien presenteren veel afdelingen de resultaten van onderzoekjes of inventarisaties met het oog op de bescherming van de bedreigde natuur. Daarnaast worden er voor belangstellende excursies gehouden, waar dan gekeken wordt naar vogels, planten, libellen, fossielen en/of andere facetten van de natuur.

Met name in de plaatselijke kranten en via affiches zullen de verschillende activiteiten aangekondigd worden.

■ Meer informatie is te verkrijgen bij: Jan Knook (NJN), Onder de bomen 4, 6871 CH Renkum 08373 - 6924 en Jan Voordouw (ACJN), Asserpark 44-4b, 6706 HC Wageningen 08370 - 11126.

Zeevogelonderzoek op Noordzee

De Nature Conservancy Council (NCC), die haar fondsen zowel van de Britse departementen van energie en handel als van United Kingdom Offshore Operators Association ontvangt, is begonnen aan een driejarig onderzoek naar de aantallen, de verspreiding en het gedrag van zeevogels in de Noordzee, speciaal in de buurt van olie-installaties.

Zeevogels zijn de dieren, die het duidelijkst te lijden hebben van olievlekken en ongelukken met tankers, zoals de 'Torrey Canyon' en onlangs de 'Amoco Cadiz', 'Eleni V' en 'Christos Bitas'. Door de 'Torrey Canyon' stierven 8000 vogels (hoewel het werkelijke aantal waarschijnlijk omstreeks de 25.000 ligt) en door de 'Amoco Cadiz' 4500 vogels. De NCC, die volgens de wet de regering moet adviseren inzake in het wild levende dieren, moet in staat gesteld worden om te voorspellen welke aantallen en

soorten vogels waarschijnlijk gevaar lopen bij ongelukken met olie. Bovendien moet zij advies uitbrengen over de te nemen maatregelen.

De broedgebieden van de voornaamste kolonies van zeevogels in de Noordzee zijn al vrij goed bekend, maar wat dringend nodig is, is informatie over de voedselgebieden van zeevogels gedurende het broedseizoen, over de trekwegen van en naar de broedkolonies, over de voedselgebieden van zeevogels gedurende de winter en over de aantallen zeevogels op zee in verband met de omstandigheden op zee. Zeedieren, als walvissen en dolfijnen, bruinvissen en zeehonden zullen genoteerd worden, als zij worden gezien.

Het onderzoek zal uitgevoerd worden door een groep van drie ornithologen onder leiding van een zeebioloog, die werkt vanuit het kantoor van de Nature Conservancy Council te Aberdeen. De groep zal voor het verkrijgen van gegevens gebruik maken van offshore olie-installaties, van onderzoekings- en bevoorradingsschepen en van gehuurde vliegtuigen. Vele van deze faciliteiten zullen ter beschikking gesteld worden door offshore oliemaatschappijen.

Naast dit hoofddoel van het onderzoek zal de NCC op verzoek van de Shell Expro aandacht besteden aan het aantal vogels dat ten prooi valt aan offshore oliefakkels, een vraagstuk waarvan men de nuchtere feiten wil weten.

Aan het einde van dit driejarig onderzoek wordt een atlas samengesteld van de zeevogels van de Noordzee, zodat men met behulp van een computer kan voorstellen welke soorten en aantallen vogels in bepaalde gebieden onder diverse water- en weersomstandigheden op een gegeven tijdstip gevaar lopen.

('Habitat' vol. 16, No. 1, januari 1980, uitgegeven door The Council for Environmental Conservation (CoEnCo), 29 Greville Street, London EC1N 8AX, tel. 09 44 1 242 9647).

(vertaling dr. J. de Lange).

Vergunning voor het uitzetten van Fazanten

Belanghebbenden voor een vergunning tot het uitzetten van Fazanten, kunnen vanaf 21 maart 1980 daarvoor aanvraagformulieren verkrijgen bij de directie Faunabeheer, postbus 346, 2700 AH Zoetermeer (tel. 079 -510234).

Een vergunning wordt slechts verleend voor Fazanten die:

- gezond zijn en onbeschadigd;
- minstens acht weken oud zijn;
- niet na 15 augustus 1980 worden uitgezet.

In het algemeen wordt geen vergunning gegeven voor het uitzetten van Fazanten in natuurreservaten.

Vogels van Marokko

Met het groeiende aantal ornithologen dat uit alle delen van Europa Marokko bezoekt, is de behoefte ontstaan aan coördinatie bij het verzamelen en vergelijken van de verkregen waarnemingen. Met dit beeld voor ogen wordt thans een volledige 'check-list' van de vogels van Marokko voorbereid door J.D.R. Vernon, D. Fischer en S. Housden. Deze auteurs zouden het op prijs stellen ongepubliceerde waarnemingen en ander bruikbaar materiaal te mogen ontvangen om in hun werk te worden opgenomen. De verzamelde gegevens zullen tevens dienst doen bij het samenstellen van de beschrijving van de status van de vogels van Marokko in het boek 'Birds of the Western Palaearctic'. Elke bijdrage zal uiteraard volledig worden verantwoord.

Berichten kunnen gezonden worden aan J.D.R. Vernon, 55 Wolfridge Ride, Alveston, Bristol, BS 12 2 PR, Engeland, met vermelding dat u lezer van 'Het Vogeljaar' bent.

Soortenjagers ?

Naar aanleiding van de reactie van de Dutch Birding Association (DBA) op de brief van G. Brinkman ('Het Vogeljaar' 27 (6):329) willen wij de lezers van 'Het Vogeljaar' het volgende ten aanzien van de DBA niet othouden:

De DBA schrijft dat zij er o n d e r a n d e r e naar streeft dat de aanwezigheid van leuke vogels openbaar wordt gemaakt zodat iedereen zijn uitstapjes beter kan afstemmen. Daarnaast houdt zij zich bezig met het voorkomen en de status van zeldzame en schaarse vogels. Behalve dat wij denken dat Nederland geen behoefte heeft aan een soort 'Rare-Bird-Tourist-Information-Centre', vragen wij ons af wie en vooral hoeveel de DBA onder 'iedereen' verstaat. Nu gaat het wellicht over tientallen, straks om honderden soortenjagers. Ongetwijfeld stort dan de DBA-illusie, dat al die mensen zich netjes zullen gedragen, ineen. Nu al zijn er excessen bekend. Wij noemen hier slechts de platgelopen weilanden bij Spaarnwoude (Poelruiter én klagende boer) en de met bussen bezochte Roodkopklauwier in Zuid-Limburg. Ook de test-case van een aantal vogelaars uit Nijmegen (zij gaven een gefingeerde Roodborstlijster waarneming door), waarbij DBA-kopstukken zonder de geringste aarzeling, naast duidelijk zichtbare bordjes 'Natuurreservaat, geen vrije toegang', over hekken klommen is een teken aan de wand.

Een andere stelling van de DBA 'Dutch Birding' nr.1 - 1979 namelijk door 'regelmatige confrontatie met zeldzame soorten ideeën over natuurbescherming en milieuproblematiek vastere vormen aannemen' berust volgens ons op losse schroeven. Zeldzame soorten dragen immers nauwelijks bij tot de ecologische waarde van gebieden, daar die

meestal niet binnen het normale areaal van de soort liggen. Studie van gedrag, ritme en aantalverloop van meer algemeen voorkomende vogels levert daarentegen wél zinvolle informatie op. Daartoe is het noodzakelijk dat vogelaars zich met dát soort vogelarij bezighouden, slechts dán kunnen argumenten aangedragen worden die een bijdrage zijn in de strijd om het behoud van belangrijke natuurgebieden en terreinen met hoge ecologische waarde in het algemeen. Voor de duidelijkheid: wij hebben niets tegen zeldzame soorten, zij geven een extra cachet aan bijvoorbeeld een telling. En soortenjagen op zich is een deel van een goede vogelopleiding, maar dat steeds meer vogelaars in dat stadium van hun vogelontwikkeling blijven steken is een trieste zaak, zeker als zij denken met hun werkwijze de natuurbescherming te dienen.

Als laatste willen wij het op laakbare wijze verzamelen van gegevens bij willekeurige vogelaars noemen. Pas nadat de gegevens doorgegeven zijn, of helemaal niet, vertelt men dat het voor de DBA is. Dit leidt er op het ogenblik toe, dat mensen die met serieus onderzoek bezig zijn, wantrouwend bejegend worden bij het verzamelen van gegevens.

* Wim van der Zande & Sjoerd Dirksen, Van Heemskerckstraat 16a., 9726 GK Groningen.

Adreswijziging CNA & CDNA

De secretaris/archivaris van de Commissie voor de Nederlandse Avifauna (CNA) en de Commissie Dwaalgasten Nederlandse Avifauna (CDNA) de heer C. J. G. Scharringa is verhuisd naar het adres Haverkamp 421, 2592 BG Den Haag (zie over de werkwijze van deze commissies 'Het Vogeljaar' 25 (1): 13-18).

Internationale manifestatie 'Stop jacht op trekvogels'

In het kader van hun internationale actie tegen de jacht op trekvogels organiseren de Belgische vogelbeschermers een internationale manifestatie op zaterdag 27 september 1980 in De Panne, België. Samenkomst om 14.00 uur bij het Leopold II monument. Het gaat er om aandacht te vestigen op de 251.708 Franse 'wildjagers' die de duinen, stranden, mondingen, slikken en baaien van Frankrijk onveilig maken door er op onze beschermde trekvogels te schieten. Met een grote opkomst en met borden, spandoeken en slogans wordt een wandeltocht georganiseerd naar de Belgisch-Franse grens bij De Panne-Bray Dunes. Het einde van deze symbolische manifestatie is vastgesteld op 17.00 uur. Doe mee aan deze internationale wandeling gericht tegen de kortzichtige uitroeiing van onze trekvogels. Er worden reeds Franse, Belgische en Nederlandse groepen verwacht. Nadere inlichtingen tel.: 09 32 31 630465.

R. Arnhem